

Pri nadaljnjem poročilu, ki ga je podal tov. predsednik, je učiteljstvo posebno razburil izpad tov. Milojevića proti tov. Ivanu Dimniku, vsled česar so zborovalci sprejeli to-le resolucijo:

»Učiteljstvo, združeno v JUU društva za sreza Črnomelj in Metlika najenergičneje obsoja izpad tov. Milojevića, preds. društva »Jedinstvo« Zagreb, proti tov. Dimniku Ivanu, predsedniku JUU. Tov. Milojević zahteva, da se izroči tov. Dimnik častnemu razsodišču radi njegovega dela v dobro našega stanu češ, da je imenovan zakrivil protidržavno dejanje. Ker mi ne smatramo dela tov. Dimnika za proti zakonito, zahtevamo od I. O., da stavi tov. Milojevića radi klevete in blatenja našega najvišjega predstavnika pred častno razsodišče naše organizacije, ki naj ga najstrožje kaznuje!«

Ljubici, s. r., preds.

Vilfan, s. r., tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO SLOVENSKE BISTRICE je imelo drugo zborovanje 14. decembra v SI. Bistrici ob 60% udeležbi, zvezano z obnim zborom in predavanjem tov. Metlike.

Po počastitvi spomina v novembru umrlega tov. Jožeta Rajnerja (bivšega predsednika), je predsednik od uvodnih formalnostih prešel na situacijsko poročilo, ki je navzoče seznanilo z najaktualnejšimi zadevami stanu. Zlasti je bila poudarjena mizerna materialna plat tovarišev, predvsem onih s številnimi družinami, ki jim tudi zadnja retuša ni bistveno olajšala položaja.

Poleg obširne spomenice, poslano odločujočim krogom, je bilo prečitanih še mnogo važnih dopisov, med drugim glede spremembe draginskih razredov, namestitve, premestitev in upokojitev ter je bilo govora o famoznem § 71 uradniškega zak., ki preprečuje učiteljstvu tako potrebno stalnost itd.

Enodušno je bil zavrnjen napad na priznani mladinski list »Naš rod«. Prav tako je učiteljstvo obsodilo neosnovani izpad predsednika zagrebskega uč. društva »Edinstva« na tov. I. Dimnika, katerega nesebično delo je znano (zbor mu je izrazil popolno zaupanje), in izreklo obsodbo na pavšalne napade na stan, ki se v zadnjih časih česče pojavljajo.

Sledil je občni zbor. Tajnik poroča: V okrožju je 13 šol, učiteljstva je 69, včlanjenega 63 (91%). Malenkostna diferenca je prehodnega značaja. Zborovanj s predavanji je bilo 5. Članarina 150 Din (80 Din), ostane, a naj se točneje plačuje. Zbor je proti ukinitvi in okrnitvi »Popotnika«, pač pa za ukinitve prispevka za pevski zbor ter, da naj se »Učiteljski tovariš« preosnuje v štirinajstdnevnik. Skrbno in točno je bilo blagajniško poročilo tovarišice Rismalove.

»Risanje kot osnova učnim predmetom osnovne šole«, je bil tema sledečega predavanja tov. Metlike. (Tovariš je v sličnem že svoječasnno razpravljao o »Popotniku«). Način pouka potom risanja s katerim je tovariš operiral najprej v elementarnem razredu, skuša razširiti tudi na ostale razrede osnovne šole. Svoja teoretična izvajanja bo podprl s praktičnim nastopom v svojem razredu na enem prihodnjih zborovanj. Zaželjena sledeča razprava naj bi pokazala dobre in slabe strani tega načina pouka, pri katerem zadobi abstraktna beseda gotove oblike, ki posredujejo med učencem duševnostjo in učno snovjo, ki se na tej osnovi pridobi igraje. Za svoja izvajanja in prizadevanja je žel predavatelj zahvalno in priznanje.

Čas in kraj prihodnjega zborovanja bo javljen pravočasno.

Tajnik Miloš, predsednik. Kovič Iv., tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD je zborovalo 14. decembra 1935. na Rečici ob Savinji. Radi slabega vremena in neugodnih prometnih zvez se je udeležilo zborovanja le 26 članov (-ic) t. j. 52%.

Po uvodnih formalnostih je tov. predsednik še posebno pozdravil tajnika naše sekcije JUU tov. Metoda Kumelja.

Po tem je prečital predsednik izjavo tov. obeh Hudalesovih in Zakrajškove, ki so javili svoj izstop iz JUU. Tovariš predsednik je predlagal, naj se izvoli nov tajnik. Članstvo pa se je izreklo za predlog, da naj dasta tov. predsednik in tovariš Kumelj pojasnila; prvi o svojem zadržanju, drugi pa o postopanju sekcije v pogledu dela sekcije za ukinitve uredbe o znižanju prejemkov, zlasti pa z ozirom na okrožnico št. 1130/35-36. Tov.

predsednik je obrazložil svoj osebni položaj in podal nato demisijsko kot predsednik. — Tov. Kumelj je podprl predsednikovo izvajanja in opravičljivo prikazal tudi zadržanje tov. predsednika.

Velika večina članstva je na ta izvajanja izrekla tov. predsedniku zaupnico in se s tem postavila na stališče tov. Kumelja, ki je tudi zavrnil vesti o tov. Dimniku, da ni bil v tej dobi pri izvajanju sklepov v vsem solidaren s članstvom. Tajnik sekcije je prikazal ozadje in namen teh vesti.

Nato je tov. Kumelj podrobno orisal razvoj dogodkov vse od leta 1931. Takrat se je namreč celoten organiz. položaj močno izpremenil. Orisal je prizadevanje vodstva JUU, da bi se ukinila uredba o znižanju draginskih in rodbinskih doklad in o težkočah in neumevanju, na katere je pri tem naletelo. Z delom se ni prenehalo, ampak se nadaljuje.

Po izčrpnem poročilu in pojasnilu o celotni akciji in trenutnem stanju stvari je prešel tov. Kumelj k pojasnjevanju raznih vprašanj. O zadolžitvi članov, o izpremembi višine članarine in posameznih sreskih društvih, o upinitvi »Popotnika«, okrnitvi »Uč. tovariša«, o Uč. pevskem zboru in uč. naraščanju. Dotaknil se je novih drag. razredov, glede katerih je več predlogov. Vsak slučaj, s katerim se je napadlo učiteljstvo in šola, je takoj javiti sekciji. Nizkotna ovadba na »Naš rod« ni imela uspeha, kot ga je pričakoval anonimni ovaditelj, nasprotno je poskočilo število naročnikov za 2500.

Zalostno poglavje tvorijo učiteljske premešitve. A žalostnejše pri tem je to, da imajo v največjih primerih glavno besedo poedine osebe.

Napad Milojevića na predsednika JUU, tov. Dimnika, članstvo odločno obsoja, in sprejme enoglasno tale sklep: Sresko uč. društvo Gornji grad odločno obsoja neosnovane napade predsednika zagrebske sekcije, tov. Milojevića na predsednika JUU, tovariša Dimnika, in se priključuje zahtevi ostalih sreskih društev, da je freba razčistiti zadevo pred stanovskim razsodiščem.

Nazadnje je še navedel tovariš Kumelj predloge, ki jih je poslalo JUU v Beograd, ki bi se jih naj sprejelo v finančni zakon za upr. leto 1936/37.

Temeljito poročilo tov. Kumelja je trajalo dve uri, nagajeno z ogromnim aplavzom.

Članstvo je nato preklekalo svoječasni sklep o znižanju članarine. Odklonilo je demisijsko tov. predsednika. Tov. Spindler pa je prevzel tajništvo.

Predavanje o mladinskem skrbstvu je moralo odpasti, ker je bil predavatelj zadržan.

Sestava predlogov za nove članke se prepusti šol. nadzorniku, tov. J. Korbanu. Po svoji uvidevnosti si naj pritegne sodelovalce.

Bilo bi želeli: Na zborovanju bolj zbranih misli!

Predsednik:
A. Rozman.

Tajnik:
Dušan Spindler, I. r.

Novosti na knjižnem trgu

—k »PROSVETNI ZBORNIK«. Učiteljska tiskarna v Ljubljani namerava založiti in izdati v slovenskem tekstu nov »Prosvetni zbornik« v obliki šolskih zakonov in predpisov z nastopno vsebino:

1. Uredba o opravljanju nadzorniške službe z razlago § 44. šol. zakona. V tej uredbi je podrobna razlaga o pouku v narodni šoli v smislu koncentracije in sodelovanja učencev ter navodila, kako naj se vrši delo v šoli z vsem razredom, v skupinah in s poedinimi učenci, kako je praktično uporabljati učne predmete itd.

2. Ocenjevalni list z navodilom in pojasnilom, kako je vanj vpisovati podatke.

3. Pravila o polaganju državnega izpita za sreskega šolskega nadzornika.

4. Obči pravilnik o dnevnih šolskih zavetiščih.

5. Pravila o strokovni izobrazbi učiteljev na šolah za defektno dečo.

6. Pravilnik o polaganju veroučiteljskega praktičnega izpita.

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjigar- na sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna!

Da bo možno vsaj približno določiti naklado izdaje, razpisujemo prijave na naročbo tega dela. Zato prosimo vse učne osebe narodnih šol in šolska upraviteljstva v dravski banovini, naj nam po dopisnici sporočijo naročila.

Cena broširanemu izvodu bo pri 500 naročnikih Din 40.—, vezanemu Din 46.—; pri 1000 naročnikih broširanemu izvodu Din 22.—, vezanemu Din 28.—. Šole naj nam pošljejo skupna naročila za vse učne osebe, ki bi želele imeti to koristno knjigo. Naročila prosimo v teku 14 dni. Ako bodo naročila dosegla vsaj 500, izide knjiga čez en mesec po prijavnem roku.

V primeru izdaje se naročnik zaveže, da bo poslani »Prosvetni zbornik« obdržal in plačal.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
r. z. z. o. z.

DVE IZMED KAJČEVIH »ODMEVOV OB MURI«

Od »Mure«, preko »Noči na meji«, preko »Nesrečnice« in prekmurske »Materce« do »Moči tujine«, vsega štirindvajset novel mladega slovenskega učitelja o zemlji, ki je bila še do nedavna tako malo mikavna, da so imeli dekreti napisani za Prekmurje skoro kazensko vrednost. Nekateri izmed lastnikov teh dekretov so ti pozneje po srečnem begu iz Premurja pripovedovali z obrazom trpina:

»Samo, da nisem več tam...«

Tako nekateri. K sreči pa ne vsi.

Razprava o tem, zakaj ne vsi, pa naj ostane tajna med nami.

Tovariš Kajč se je tam ustavil. Ni obrčal oči preko Mure in vrhov Sloveških goric proti Mariboru, nego je z enim samim pogledom ljubezni objel in poljubil to zemljo v svojih novelah. Borna koča, reyna deca, težaki, širna ravan, ki vzbujala hrepenenje, izseljenci in sezonski delavci so mu priljubljeni motivi. Višek dela se mi zdi v noveli »Matie«, kjer vidim lik matere, ki jo lahko rodi menda samo prekmurska ravan z vso svojo revščino in preobljudenostjo, z vso svojo zapuščeno in z dušo, ki se zaradi par stoletnega tlačanstva ni zavedla svojega lastnega »sajza« in zakričala vsem na ves glas: »Rodila sem vam sina; nisem pa kriva, da je nesposoben za vsako delo. Pomagajte mu tisti, ki pravite, da ljubite kmečko ljudstvo in jaz bom delala z vami!« Ne. Prekmurska mati ni zakričala, ničesar ni zahtevala od tistih, ki so tam daleč preko Mure. Rajši vodi svojega bolehnega sina po prostranih poljih, katere tako rada uniči toča. Le, ko pritisne glad, išče pomoči v revni prekmurski vasi, namesto da bi ga peljala v kakšno socialno ustanovo, do katere ima njen bolehn sin pravico.

Takšna mati je svojstvena, kakor je svojstvena duša ljudstva, ki preživlja v vsej revščini še najbednejšo mater z od rojstva bolehnim sinom.

Gotovo nudi ta »Matie« pretresljivo sliko naše dobe. Mnogo lepih misli ti vzbudi ta slika, ki te tirajo potem nekam daleč... tja, dokler ti misli ne stisnejo srca.

Vzgojna je ta slika. Nobeden sestavljal- lec šolskih čitank ne sme prezreti! Vzgojitelji pazimo na to!

Ne samo »Matie«, še več jih je uporabnih za šolsko čtivo. Za »Materjo«, ki je naredila na moje učenje glabak vtis, smo še čitali: »Zadelo ni samo Čoligovihi«. Malokdaj so moji učenci tako pazljivi. Snov je bila zajeta res iz življenja kmetov. Deča je doživljala s preprostostjo zdravega vaškega etosa. Iz oči jim je žarela sodb nad kmetom Bagarijem, ki je zažgal zrelo žito, iz katerega se peče vsakdanji kruh. Po čitanju jih je več prosilo za knjigo. Vsi so skoro motivirali z: »Doma bi še radi tako štelili«.

Komaj sem jih pomiril z obljubo, da bo imela knjigo kmalu vaška knjižnica, kjer jo bodo lahko dobili njih domači.

Nenavadno sem bil takrat vesel svoje dece, v kateri živi še tako krepko smisel za lepo čtivo, kljub temu, da bo večina njih kmalu za vedno zapustila šolske klopi z vsem šolskim prahom današnje šole.

Takšno je srce naše dece.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovane in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—



FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, žilpalnike, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, foto- aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.



Pisalni stroj v elegantnem lesenem pokrovu »MIGNON«

precizen izdelek svetovno znane tovarne »Evropa« v Erfurtu, Nemčija

Edini pisalni stroj, ki je urejen na tak način, da piše vse svetovne jezike. — Za gg. učitelje in šolske uprave zaradi izredno ugodnih odplačilnih pogojev zelo prikladen. Cena tovarniško novemu stroju je Din 1680.—, plačljivo v 12 mesečnih obrokih po Din 140.—. Prvi obrok s povzetjem. Isti stroj za pisavo v jugoslov. latinici in cirilici stane samo Din 140.— več.

Edinole pri gen. zastopstvu tvornice za Jugoslavijo:

Ing. FRANC LAVRIČ

Ljubljana, poštni predal 177 — Telefon 24-60

Pelikan RADIRKA



ZA NAVADNE
KOPIRNE
IN BARVNE
SVINČNIKE

GÜNTHER WAGNER k. d.,

Zagreb — Poštni predal št. 94



KNJIGARNA »UČITELJSKE TISKARNE« registrovana zadruga z omej. zavezo Ljubljana Franciščanska ulica št. 6

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

Izdeluje diazo-amonjak-papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!